

LIITE 1. ESIMERKKEJÄ YRITYSTEN MATERIAALITEHOKKUUSTOIMISTA

Esimerkkejä teemakohtaisista, ei-sitovista, materiaalitehokkuustoimista, joita yritys voi toteuttaa liittytyään sitoumukseen:

1. Yritys tekee kehitystyötä **olemassa olevien prosessiensa tai yhteistyökumppaneidensa prosessien** materiaalitehokkuuden tilan selvittämiseksi sekä tehostamiseksi. Yritys toteuttaa materiaalitehokkuustoimia havaittujen tai kokeiltujen ratkaisuvaihtoehtojen pohjalta.
 - *Yritys selvittää elintarvikejätteen tai ruokahävikin syntymisen syitä sekä pohtii vähentämisen keinoja.*
 - *Yritys kartoittaa ja tarjoaa keinoja yritysasiakkaidensa ja kuluttajien ruokahävikin vähentämiseksi.*
 - *Yritys kartoittaa ja priorisoi materiaalitehokkuutta parantavia toimia esimerkiksi teettämällä yrityksessä materiaalikatselmuksen.*
 - *Yritys tehostaa materiaalien ja energian hankintaa ja käyttöä prosesseissaan niin, että CO₂-ekv-päästöjä syntyy tuotokseen nähden vähemmän.*
 - *Yritys kehittää ja tarkentaa jäte- ja sivutuotevirtojen lajittelua, mittaamista sekä seurantaa ja raportointia.*
 - *Yritys kehittää tuotannosuunnittelua hävikin määrän vähentämiseksi.*
 - *Yritys kehittää tilaus-toimitusketjujaan ja menekinseurantaa hävikin määrän vähentämiseksi.*
 - *Yritys tehostaa yhteistyötään ruoka-apua jakavien toimijoiden kanssa.*
 - *Yritys tarjoaa ratkaisuja yritysasiakkaidensa jätteiden erilliskeräykseen.*
 - *Yritys parantaa käyttämiensä pakkausten sopivuutta tuotteen tuotanto- ja jakeluprosessiin.*
 - *Yritys osallistuu Luonnonvarakeskuksen kansallisiin elintarvikejätteen ja ruokahävikin seurantajaksoihin.*
 2. Yritys ennaltaehkäisee ja vähentää elintarvikejätteen ja ruokahävikin määrää sekä parantaa materiaalitehokkuutta **tuote- tai palvelusuunnittelun** avulla omassa tai yhteistyökumppaneidensa toiminnassa.
 - *Yritys kehittää ja lanseeraa uusia tuotteita elinkaariajattelu huomioiden. Yritys voi esimerkiksi arvioida mahdollisuuttaan siirtyä tuotteissaan viimeinen käyttöpäivä –merkinnöistä parasta ennen –merkintöihin elintarviketurvallisuutta vaarantamatta.*
 - *Yritys lisää käyttämiensä elintarvikepakkausten materiaalitehokkuutta ja ympäristömyötäisyyttä.*
 - *Yritys hyödyntää erilaisia hinnoittelutapoja ja myyntikanavia hävikin synnyn ehkäisyssä.*
-

- Yritys kehittää tai tuo valikoimiinsa ympäristön kannalta hyviä take away – pakkauksia ja muita non-food tuotteita.
 - Yritys kehittää pakkausten kierrätys- ja uudelleenkäyttöjärjestelmiään materiaalitehokkaammiksi.
 - Yritys kehittää pakkauksia, joiden ympäristökädenjälki on merkittävä (=pienentää omaa tai asiakkaidensa ympäristöjalanjälkeä).
 - Yritys korvaa kuluttaja- ja myyntieräpakkauksissaan fossiilisista luonnonvaroista valmistettua muovia uusiutuvilla tai kierrätysraaka-ainesta valmistetuilla materiaaleilla.
3. Yritys luo uutta liiketoimintaa tai lisäarvoa **sivuvirroista**.
- Yritys tuotteistaa sivuvirtoja uusiksi raaka-aineiksi tai tuotteiksi.
 - Yritys ohjaa sivuvirtoja sekä muuta elintarvikejätettä lisäarvoa tuottavaan käyttöön, kuten uusiin kaupallisiin käyttökohteisiin mm. rehuna.
 - i. Kumppaneita sivuvirtojen hyödyntämiseen voi löytää esimerkiksi hyödyntämällä teollisten symbioosien FISS-verkoston.
 - Yritys tekee tuotekehitystyötä arvoketjun toimijoiden kanssa, jotta omasta toiminnasta syntyvät ja kuluttajilta tai yritysasiakkailta kerättävät muovipakkaukset jatkojalostetaan uusiksi raaka-aineiksi ja tuotteiksi.
4. Yritys lisää **henkilöstönsä** ja **yhteistyökumppaneidensa** valmiuksia parantaa ja kehittää toiminnan materiaalitehokkuutta.
- Yritys sisällyttää materiaalitehokkuuden osaksi sisäistä esimieskoulutusta.
 - Yritys sisällyttää materiaalitehokkuuden osaksi johtamis- ja yrityskulttuuriaan ja vastuullisuustavoitteitaan.
 - Yritys järjestää sisäistä koulutusta henkilöstölle materiaalitehokkuutta parantavista työtavoista.
 - Yritys tekee yhteistyötä muiden yritysten kanssa parantaakseen koko arvoketjun materiaalitehokkuutta ml. lahjoitusruoan vastaanottajatahot, pakkaus- ja pakkausmateriaalivalmistajat sekä tavarantoimittajat.
 - Yritys lisää yritysasiakkaidensa tietoisuutta ja osaamista koulutusten ja viestinnän keinoin.
 - Yritys tehostaa logistiikkaansa niin, että CO₂-ekv-päästöjä syntyy arvoketjussa nykyistä vähemmän.
 - Yritys tarjoaa yritysasiakkailleen tietoa logistiikkansa CO₂-ekv-päästöistä.
5. Yritys **parantaa tiedon tasoa** materiaalitehokkuudesta.
- Yritys toimittaa hävikkinsä määrää (kg) ja laatua koskevia tietoja toimialaliitolle tai myöhemmin sovittavalle tilastoviranomaiselle materiaali- ja/tai elintarvikejätteen ja/tai ruokahävikin mittaamisen kehittämiseksi kansallisesti.
 - Yritys viestii kuluttajille ruokahävikin vähentämisestä kotitalouksissa.
 - Yritys viestii yritysasiakkailleen ruokahävikin vähentämisen keinoista.
 - Yritys viestii kuluttajille käyttämistään pakkauksista, niiden kierrätyksestä sekä niiden ympäristövaikutuksista.